

Εκπαίδευση των τοπικών αρχών από τη Σουηδική Ένωση Τοπικών Αρχών και Περιφερειών (SALAR)

Η καλή πρακτική «SALAR» είναι πολύ σημαντική στον τομέα της εκπαίδευσης για τη ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην τοπική κοινωνία. Παρακάτω αναλύονται διεξοδικά, εκτός των άλλων, τα αποτελέσματα και οι θετικές συνέπειες από την εφαρμογή της εν λόγω πρακτικής.

Φορέας υλοποίησης, ομάδα στόχου και χρονοδιάγραμμα

Η Σουηδική Ένωση Τοπικών Αρχών και Περιφερειών (SALAR), εκπροσωπεί τα συμφέροντα κυβερνητικών, επαγγελματιών και εργοδοτών που απασχολούνται σε διακόσιους ενενήντα (290) δήμους και είκοσι (20) νομαρχιακά συμβούλια της Σουηδίας. Προκειμένου να συμβάλει στη βελτίωση των συνθηκών των σουηδικών δήμων και περιφερειών (λ.χ. δημοτικών και περιφερειών συμβουλίων, εποπτικών αρχών, προγραμματιστών των κοινοτήτων) σε σχέση με τις λειτουργίες τους και τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους, η Ένωση SALAR συνεργάζεται στενά με τη Σουηδική Κυβέρνηση, καθώς και διάφορα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα. Μεταξύ των ετών 2007-2010 εφάρμοσε ένα πρόγραμμα σχετικό με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου απευθυνόμενο στους υπευθύνους των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών (πολιτικά πρόσωπα και ανώτερα στελέχη διοίκησης/διευθυντές). Η εν λόγω δράση προέβλεπε την επιμόρφωση 66.000 αντιπροσώπων στη λήψη αποφάσεων. Το έργο συνεχίζεται κανονικά από το 2010 και έχει παραταθεί ως το 2013.

Επισκόπηση

Τον Δεκέμβριο του 2007, η Σουηδική Κυβέρνηση αποφάσισε να χορηγήσει στη Σουηδική Ένωση Τοπικών Αρχών και Περιφερειών (SALAR) 125 εκατομμύρια SEK (περίπου 12 εκατομμύρια ευρώ) μέσω του Προγράμματος για την Αειφόρο Ισότητα των Φύλων για την περίοδο 2007-2010, προκειμένου να υποστηρίξουν το έργο της ενσωμάτωσης της ισότητας των φύλων και της διάστασης του φύλου ως ένα φυσικό μέρος του συνόλου των αποφάσεων που λαμβάνονται από τις Τοπικές και Περιφερειακές Αρχές (δήμους της χώρας, και νομαρχιακά/περιφερειακά συμβούλια). Τα συγκεκριμένα κονδύλια ήταν ιδιαίτερα χρήσιμα για τους πολιτικούς και τους διευθυντές εκπαίδευσης και για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις αποφάσεις, τα έγγραφα της Διεύθυνσης και Διαχείρισης Συστημάτων των εν λόγω Αρχών. Η κυριότερη καινοτομία της συγκεκριμένης παρέμβασης είναι η έκταση και η φιλοδοξία του όλου προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό πολλοί από τους δήμους της Σουηδίας και νομαρχιακά συμβούλια έλαβαν κονδύλια για την ανάπτυξη της ισότητας των φύλων στις υπηρεσίες τους, στους κατοίκους και στους ασθενείς. Επίσης το πρόγραμμα περιελάμβανε και έρευνα σχετικά με την ισότητα των φύλων. Γενικότερα, το πρόγραμμα αυτό κάλυπτε το σύνολο της χώρας, όλους τους πολίτες της και το κύριο μέρος όλων των δημόσιων υπηρεσιών. Δεν αφορούσε μόνο το θέμα της ισότητας των φύλων, αλλά και την ποιότητα των υπηρεσιών. Υπήρξε ένας ισχυρός δεσμός, πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την εφαρμογή, μεταξύ του έργου και του Ευρωπαϊκού Χάρτη για την ισότητα

μεταξύ γυναικών και ανδρών στην τοπική ζωή¹, συγκεντρώνοντας με αυτόν τον τρόπο 1060 τοπικές αρχές να υιοθετήσουν μια κοινή άποψη για τον τρόπο εφαρμογής της διάστασης του φύλου σε όλα τα επίπεδα των δραστηριοτήτων και των πολιτικών τους. Συνολικά υλοποιήθηκαν 87 τοπικά σχέδια (που αφορούν περιφέρειες, τους δήμους και ιδιωτικές εταιρείες) που υποστηρίχθηκαν από το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Χρηματοδότησης. Κύριες δραστηριότητες του συγκεκριμένου έργου είναι

- α) η κατάρτιση ως προς το φύλο του βασικού προσωπικού των δημοτικών και περιφερειακών αρχών,
- β) η δημιουργία μιας ηλεκτρονικής διαδικτυακής τράπεζας γνώσεων για τη συνεχιζόμενη διάδοση των εμπειριών και διδακτικά παραδείγματα, και
- γ) η ανάπτυξη διαχειριστικών συστημάτων.

Αναλυτικότερα, στόχος του έργου ήταν να επιτευχθεί βελτίωση στις δραστηριότητες των δήμων, στα περιφερειακά συμβούλια και στις ιδιωτικές εταιρείες (σχολεία, κέντρα υγείας και νοσοκομεία), μέσω της ενσωμάτωσης του φύλου σε όλες τις αποφάσεις και τις δραστηριότητες. Για να πραγματοποιηθεί αυτό, υιοθετήθηκε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σε συνδυασμό με χρήση διαφόρων τύπων, μεθόδων και εργαλείων κατάρτισης και άλλων πρωτοβουλιών, όπως οι ακόλουθες:

- Η κατανομή κεφαλαίων για την ισότητα των φύλων στους δήμους, δημοτικά συμβούλια, περιφερειακούς αυτόνομους φορείς και οργανισμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης.
- Η εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση σε θέματα ισότητας των φύλων απευθυνόμενη σε εκπροσώπους οργάνων λήψης αποφάσεων.
- Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την ισότητα των φύλων προς ανώτερους διοικητικούς υπαλλήλους.
- Η δημιουργία φόρουμ για την ανταλλαγή εμπειριών στην ισότητα των φύλων
- Η καθιέρωση της ιστοσελίδας (www.Jamstall.nu), παρέχοντας μια μεθοδολογική πλατφόρμα για τους εμπειρογνώμονες με στόχο την υλοποίηση του έργου (περιλαμβάνει εργαλεία και προσεγγίσεις για την ισότητα των φύλων).
- Η ανάπτυξη συστήματος διαχείρισης, μεθόδων και εργαλείων για την οργάνωση και την ανάπτυξη της ποιότητας, προκειμένου να ενσωματωθεί τη διάσταση του φύλου.
- Η ανάπτυξη εργασιών με σκοπό την παραγωγή μοντέλων δημόσιας χρηματοδότησης δραστηριοτήτων για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου που θα εκτελούνται από ιδιωτικές εταιρείες.
- Η διαχείριση του έργου από τη γραμματεία της SALAR.
- Η διαδραστική έρευνα που πραγματοποιήθηκε από Utveckling Apel Forskning och.
- Η συστηματική ανασκόπηση και αξιολόγηση των έργων από την ειδική μονάδα για την ισότητα των φύλων.

¹ Βλέπε http://www.ccre.org/docs/list_local_and_regional_governments_cemr_charter.pdf

- Η δημιουργία υποδομής για την ισότητα των φύλων.
- Η δικτύωση.

Αξιολόγηση

Τα αποτελέσματα για την ισότητα των φύλων από την υλοποίηση του Έργου ήταν μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα. Ως προς το πραγματικό αποτέλεσμα, οι εκθέσεις αξιολόγησης δείχνουν ότι οι δραστηριότητες που οδήγησαν στις ακόλουθες βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες ουσιαστικές αλλαγές και βελτιώσεις ήταν οι ακόλουθες :

- αλλαγές, οργανωσιακές και διαθρωτικές, στις δομές, τις πολιτικές και τις διαδικασίες των δημοτικών, νομαρχιακών και περιφερειακών οργανισμών/φορέων, καθώς και στον πολιτισμό τους
- ενίσχυση των κατά φύλο στοιχείων και των αναλύσεων ως προς το φύλο
- επηρεασμός της πολιτικής ατζέντας και του θεσμικού πλαισίου
- ενίσχυση των ικανοτήτων των εκπροσώπων των τοπικών και περιφερειακών Αρχών ως προς τη διάσταση του φύλου
- αύξηση της προβολής και της υποστήριξης για θέματα ισότητας των φύλων
- συστηματική ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των δραστηριοτήτων / των έργων / των μέτρων
- αύξηση εμπειρογνομosύνης σε θέματα φύλου
- αναγνώριση και αντιμετώπιση των πρακτικών αναγκών και προβλημάτων των δύο φύλων

Ως προς την αξιολόγηση της πρακτικής αυτής ως καλής διαπιστώνουμε ότι, βασική καινοτομία αποτελεί το διαδικτυακό ερωτηματολόγιο που συνέταξε η ερευνητική ομάδα και οι εκθέσεις αξιολόγησης κατά την πορεία υλοποίησης του έργου. Η έρευνα και η αξιολόγηση δείχνουν ότι το έργο είναι πολύ καλά μελετημένο και δομημένο και πέτυχε καλά αποτελέσματα σε περιορισμένο μάλιστα χρονικό διάστημα. Ειδικότερα το ερευνητικό σεμινάριο (που διοργανώνεται δύο φορές το χρόνο) παρακολουθεί και αξιολογεί τα αποτελέσματα των ενεργειών. Η δε αξιολόγηση του έργου αναπτύχθηκε από την ιδιωτική εταιρεία αξιολόγησης Contigo, παρέχοντας εκθέσεις με τα κύρια πορίσματα του έργου. Μάλιστα σε ορισμένους δήμους έχουν εμπλακεί εξωτερικοί αξιολογητές. Ως προς τη συγκέντρωση χρηματοδοτικών και άλλων πόρων ή τις θεσμικές ρυθμίσεις η SALAR ζήτησε και έλαβε περισσότερους πόρους από την κυβέρνηση. Μέχρι στιγμής η SALAR έχει λάβει συνολικά 225 εκατομμύρια SEK (περίπου 22 εκατομμύρια ευρώ).

Μεταφορά γνώσης

Ως προς τη διάδοση γνώσης και τη μεταφορά γνώσης η εν λόγω καλή πρακτική έχει προσφέρει με την ανάπτυξη μιας ιστοσελίδας <http://en.makequality.eu/> ως ένα δυναμικό σύστημα διαχείρισης για την παρακολούθηση της εφαρμογής της ισότητας των φύλων και

με την έρευνα για τον τρόπο εφαρμογής της διάστασης του φύλου στις δημόσιες συμβάσεις.

Διδάγματα από τη διαδικασία εφαρμογής

Αυτή η καλή πρακτική είναι χρήσιμη για τους ακόλουθους λόγους:

- Για να συνδέετε την ισότητα των φύλων στην ποιότητα διαχείρισης της ανάπτυξης.
- Για να περιλαμβάνετε κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτικών αποφάσεων τις στρατηγικές της διάστασης του φύλου και της προώθησης των πολιτικών για την ισότητα των φύλων.
- Για να ενεργοποιήσετε όλα τα επίπεδα διοίκησης και διαχείρισης.
- Για να κάνετε χρήση του φύλου στα αναλυτικά στατιστικά στοιχεία.

Η επιτυχία αυτή οφείλεται στην στρατηγική και συστηματική δουλειά κατά τη διαχείριση του έργου. Η επιτυχία επιτεύχθηκε όταν σωστές προτεραιότητες έφεραν το έργο προς τα εμπρός. Η SALAR σχεδίασε ένα συνεκτικό σχέδιο δράσης. Τα κύρια εμπόδια ήταν η έλλειψη δέσμευσης μεταξύ διοίκησης (μερική ή ολική γνώμη ήμισυ των ερωτηθέντων). Σύμφωνα με SALAR η εκπαίδευση των υπευθύνων για τα συστήματα διεύθυνσης λειτούργησε καλά, ενώ η κατάρτιση της διαχείρισης ήταν πιο δύσκολη. Ένας λόγος ήταν δεν ήταν όλοι πεπεισμένοι για την ανάγκη να συνεργαστούν για την ισότητα των φύλων. Οι στόχοι για την ισότητα των φύλων θεωρούνται ασαφείς αν τα έργα δεν είναι σε θέση να ερμηνεύσουν και να μεταφέρουν τους ευρύτερους στόχους της ισότητας των φύλων στις δικές τους δραστηριότητες. Η πρόκληση είναι να αναπτύξουν στόχους και δείκτες, οι οποίοι είναι δυνατόν να οδηγούν τους εμπλεκόμενους προς συγκεκριμένα κατεύθυνση και να γίνεται διαρκώς αξιολόγηση τους